

Täysistunto

Torstai 1.10.2020 klo 15.59—17.51

2.5. Suullinen kysymys omaishoitotyötä tekevien tukemisesta koronavirusepidemian aikana (Päivi Räsänen kd)

Suullinen kysymys SKT 120/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Seuraava kysymys, edustaja Päivi Räsänen.

Keskustelu

16.49 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Monen omaishoitajan jaksaminen on ääriarjoilla nyt korona-aikana. Vapaita ei ole pystytty pitämään, ja päivätoiminta on ollut tauolla. Monet omaishoitajat ovat itsekin iäkkäitä ja kuuluvat riskiryhmään. Koronan uudelleen kiihtyminen lisää pelkoa syksyn ja talven taakasta, koska monet ovat jo valmiiksi erittäin väsyneitä. Omaishoitajille ovat tärkeitä intervallit lomien tai vapaapäivien aikana, ja näitä intervallijahan on valitettavasti nyt peruttu, joten omaishoitajien kuormitus on lisääntynyt.

Myös erityislasten vanhemmille korona-aika on ollut raskasta, kun he ovat joutuneet huolehtimaan etäopetuksesta samaan aikaan, kun ovat huolehtineet omaishoitajina lapsista. Kysyn nyt asianomaiselta ministeriltä: Miten huolehditte siitä, että omaishoitotyötä tekevät ja muuten läheisiä auttavat eivät itse uuvu ja jää väsymyksensä kanssa yksin? Miten tuette heitä koronan keskellä?

16.50 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta kysymys on erittäin aiheellinen tänä aikana, koska ainakin omassa lähipiirissäni, mutta varmasti monen muunkin suomalaisen lähipiirissä, on omaishoitajia, ja olen itsekin seurannut hyvin läheltä sitä uupumista. Tässä on paljon myös pelkoa ilmassa, ja siinä mielessä, edustaja Räsänen, olette aivan oikeassa, että tilanne näillä numeroilla katsottuna kyllä kertoo siitä, että tautitilanteen pahentuessa taakka on vielä isompi kestää nimenomaan tämän syyn vuoksi, että pelkona on, että tämä leviää myös muihin ryhmiin. Tällä hetkellä käytännössä yli 70 prosenttia tartunnoista on ollut alle 50-vuotiailla, mutta on ajan kysymys, miten tämä muuttuu.

Olemme halunneet omalta osaltamme todeta, kun suvantovaiheeseen päästiin kesää kohden tultaessa, että palveluiden on toimittava kuntatasolla, ja tältä osin nämä edustaja Räsänen toivomat asiat pitäisi koko Suomessa ottaa niin vakavasti, että palvelutasosta ei pidä myöskään tinkiä [Puhemies koputtaa] omaishoidon tuen suhteen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 122/2020 vp

16.52 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministerin vastauksessa ei oikeastaan nyt tullut valitettavasti yhtään konkreettista vastausta näille omaishoitajille. Tukitoimet jaksamisen kannalta ovat ensiarvoisia, ja niitä odotetaan, mutta kyllä myös taloudella on merkitystä. Omaishoidon tuki on pieni, se on veronalaista tuloa, ja kaiken lisäksi aika suuri osa omaishoitajista ei edes saa mitään tukea, koska se on harkinnanvarainen etuus. Kysynkin valtiovarainministeriltä: onko hallituksella minkäänlaista tavoitetta oikeudenmukaistaa omaishoitajien verotusta?

16.53 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Koetin varmistaa ministeri Kiurulta, joka varmasti muistaa hallitusohjelman määräykset tältä osin täsmällisemmin. Valtiovarainministeriössä ei ole tällä hetkellä tähän asiaan liittyviä asioita vireillä.

16.53 Sanna Antikainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me perussuomalaiset haluamme tukea omaishoitajia heidän raskaassa ja vaativassa tehtävässään. Omaishoitajissa on paljon sekä ikääntyneitä että nuorempiakin henkilöitä, ja me haluamme antaa heille kaikille mahdollisuuden myös pysyä läheistensä hoitajina.

Arvoisa herra puhemies! Me perussuomalaiset esitimme viime vaihtoehtobudjetissamme omaishoidon tukea verovapaaksi. Kysynkin nyt teiltä, hallitus: Aiotteko te tehdä omaishoidon tuesta verovapaan? Eikö tämä olisi aika hyvä kädenojennus näille omaishoitajille?

16.54 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällaista suunnitelmaa hallituksella ei ole. Vastaan näihin kysymyksiin suoraan. En halua ylläpitää sellaisia odotuksia, joihin ei olla valmistauduttu, mutta ministeri Kiurulla on vielä täydennettävää tähän.

16.54 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos mahdollisuudesta vastata myös tähän kysymykseen.

On selvää, että tämä on yksi pidemmän aikavälin kehittämistoiveista, [Naurua] joita eduskunnan monillakin ryhmillä on, [Oikealta: Seuraavan hallituksen! — Päävo Arhinmäki: Yrittäkää välillä kuunnella! — Puhemies koputtaa] mutta niin kuin näette, niin sitä ei ole vielä toteutettu. Tältä osin tätä isoa unelmaa siitä, että tällaiseen olisi lähdetty, ei ole vielä tässä salissa toteutettu. Siltä osin tehtävää riittää.

Tämä hallitus omalta osaltaan tekee satsauksia omaishoidon kehittämiseen, koska me olemme varanneet sekä kotihoidon että omaishoidon kehittämisen 45 miljoonaa euroa tasossa 2023. Siltä osin haluaisin sanoa kuitenkin eduskunnalle, että iäkkäiden palveluiden parantaminen etenee ja tämä luvattu vanhuspalvelulain kakkosvaiheen päivitys on tulossa. Pidän sitä merkittävänä tekona, että tämä hallitus satsaa myöskin iäkkäiden palveluihin, ja me tulemme pitämään niistä satsauksista myös kiinni. 45 miljoonaa lisää sen lisäksi, että tänään [Puhemies: Aika!] on päivä, jolloin hoitajamitoitus astuu voimaan. [Välihuutoja oikealta]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Meillä on vielä useita kysymyksiä, joten toetan, että tämä kysymys on loppuun käsitelty ja siirrytään seuraavaan kysymykseen.

Kysymyksen käsittely päättyi.